

GSK3 - गीतासोपानम् -मौखिक-परीक्षा -Julyb2023

गीताशिक्षणकेन्द्र-तृतीयभागः
(गीतासोपानम् -2 पुस्तकाधारेण)

30 अङ्काः

- 1) पुस्तकस्य कस्यचिद् अनुच्छेदस्य पठनम् -5
- 2) सुभाषितस्य उच्चारणं तदर्थकथनं च -5
- 3) शब्दरूपाणि -5
- 4) धातुरूपाणि -5
- 5) सम्भाषणकौशलम् -शिक्षकाधीनम् (5+5)
 - विषयवर्णनम्
 - सम्भाषणम् (प्रश्नोत्तर- रूपेण) - 5 प्रश्नाः

कण्ठस्थीकरणाय सुभाषितानि -

शिक्षकः यत् सुभाषितं निर्दिशति परीक्षार्थी तस्य उच्चारणं कृत्वा अर्थं कथयेत् ।

1. विद्या शस्त्रं च शास्त्रं च द्वे विद्ये प्रतिपत्तये ।
आद्या हास्याय वृद्धत्वे द्वितीयाद्रियते सदा ॥
2. अभिवादनशीलस्य नित्यं वृद्धोपसेविनः ।
चत्वारि तस्य वर्धन्ते आयुर्विद्या यशो बलम् ॥
3. न कश्चित् कस्यचित् मित्रं, न कश्चित् कस्यचिद् रिपुः ।
कारणेन हि जायन्ते, मित्राणि रिपवस्तथा ॥
4. पापान्निवारयति योजयते हिताय
गुह्यं निगूहति गुणान्प्रकटीकरोति ।
आपद्रुतं च न जहाति ददाति काले
सन्मित्रलक्षणमिदं प्रवदन्ति सन्तः ॥

5. काले वर्षतु पर्जन्यः पृथिवी सस्यशालिनी ।
देशोऽयं क्षोभरहितः सज्जनाः सन्तु निर्भयाः ॥
6. शत्रावप्युचितं कार्यम् आतिथ्यं गृहमागते ।
छेत्तुः पार्श्वगतां छायां नोपसंहरते द्रुमः ॥
7. उद्यमः साहसं धैर्यं बुद्धिः शक्तिः पराक्रमः ।
षडेते यत्र वर्तन्ते तत्र देवः सहायकृत् ॥
8. प्रथमे नार्जिता विद्या द्वितीये नार्जितं धनम् ।
तृतीये नार्जितं पुण्यं चतुर्थे किं करिष्यति ॥
9. गते शोकं न कुर्वीत भविष्यं नैव चिन्तयेत् ।
वर्तमानेषु कालेषु वर्तयन्ति विचक्षणाः ॥
10. पञ्चभिः सह गन्तव्यं स्थातव्यं पञ्चभिः सह ।
पञ्चभिः सह वक्तव्यं न दुःखं पञ्चभिः सह ॥

शब्दरूपाणि (5)

(परीक्षकः अधोदत्तेषु किमपि एकं पृच्छेत् ।)

कर्मन्	मरुत्,	वाक्,	यशस्,	तपस्,	अस्मद्,
चक्षुस्,	जगत्,	सरित्,	सम्पद्,	ज्ञानिन्,	आत्मन्

धातुरूपाणि (5)

परस्मैपदी – कर्तरि - विधिलिङ्

नी, गम्, लिख्, प्रच्छ्, ज्ञा, कृ, शक्, वद्, श्रु, क्रीञ्

आत्मनेपदी - कर्तरि - लट्, लोट्, लङ् च ।

सेव्, वृध्, रम्, शोभ्, भाष्, मन्, कृ, मोद्

वदतु संस्कृतम्

जयतु संस्कृतम्